

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

**Монетарна та наглядова статистика:
методологічний коментар**

Національний банк України
Департамент статистики та звітності

Київ, 2017

Зміст

	<i>Головне</i>	<i>3</i>
	<i>Використання монетарної та наглядкової статистики для цілей комунікації центральних банків: принципи та практика</i>	<i>4</i>
	<i>Порівняння окремих показників монетарної та наглядкової статистики НБУ</i>	<i>8</i>
	<i>План стандартизації статистичних даних</i>	<i>15</i>

Світовий досвід

- Дві системи показників – монетарна та наглядова статистика - існують паралельно
 - Окремі показники монетарної та наглядової статистики мають однакові назви (кредити, депозити, цінні папери тощо)
- Монетарна статистика використовується при макроекономічному аналізі та прогнозуванні та пов'язана з виконанням основної функції центрального банку
 - **є основою в комунікаціях центральних банків**
- Наглядова статистика є інформацією про якість внутрішнього стану банків та банківської системи. Її комунікація здійснюється у:
 - звітності FINREP/COREP, SOLVENCY etc
 - Звіті про фінансову стабільність
 - публікаціях щодо нагляду за фінансовим ринком

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Використання монетарної та наглядової статистик для цілей комунікації центральних банків: принципи та практика

- Принципи використання різних видів статистичної інформації
- Практика комунікації центральних банків країн Європи
- Досвід ЄЦБ з узгодження вимог до статистичної та фінансової звітності кредитних установ

Принципи використання різних видів статистик

Монетарна статистика

- Використовується для оцінки макросередовища на поточний момент та прийняття рішень з монетарної політики
- Грошові агрегати використовуються в Євросоні в якості основних показників монетарного стовпа політики ЄЦБ
- Охоплення – монетарні показники країни
- Монетарна статистика за окремими фінансовими установами не має значного сенсу

Міжнародні стандарти: СНР'2008, Керівництво МВФ з монетарної та фінансової статистики

Наглядова статистика

Мікрорівень

- Використовується для аналізу системних ризиків та розробки заходів для їх упередження
- Показники за окремою фінансовою установою дають змогу проводити аналіз її стану та проводити порівняння
- Використовується для налагодження стану системи з метою підвищення якості її функціонування

Досвід комунікації статистичних даних на прикладі ЄЦБ, Польщі, Чехії та Румунії

Публікація монетарних даних (розділ "Статистика")

В розділі «Монетарна та фінансова статистика», за стандартами ЄЦБ та МВФ

- Банк Польщі публікує в розділі «Грошові агрегати», Баланс НБП, статистика процентних ставок»

Публікація наглядних даних (розділи "Статистика" та/або "Нагляд")

За стандартами EBA FINREP/COREP

- ЄЦБ має окремий сайт по банківському нагляду, Банк Румунії публікує лише COREP

Статистичні прес-релізи

За методологією монетарної статистики. Додатково: щомісячні статистичні бюлетені за методологією монетарної статистики

- Банк Румунії публікує прес-релізи засідання Правління з використанням даних монетарної статистики

Публікації щодо наглядової статистики

Звіт (або Огляд) з фінансової стабільності

- ЄЦБ та Банк Чехії публікують окремі релізи по напрямкам, Банк Чехії також публікує «Звіт про фінансові ринки»

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Досвід Європейського центрального банку (ЄЦБ) з узгодження вимог до статистичної та фінансової звітності кредитних установ

- 2008 – створено Спільну Експертну Групу з узгодження вимог до статистичної та наглядової звітності кредитних установ (*JEGR – Joint Expert Group on Reconciliation of credit institutions' statistical and supervisory reporting requirements*)
 - питання щодо методологічних аспектів складання статистики монетарних фінансових інституцій і процентних ставок (монетарної та фінансової статистики) та фінансової і наглядової звітності.
- 2014 - керівництво *JEGR* щодо методологічних розбіжностей та зв'язків між вимогами до статистичної і наглядової звітності кредитних установ (MFI balance sheet and interest rate statistics, securities holdings statistics and implementing technical standards on supervisory reporting: *Bridging the reporting requirements – Methodological manual, third edition*).

Структура балансової статистики та статистики процентних ставок для Монетарних фінансових інституцій (MFI) базується на Європейській системі рахунків (European System of Accounts) – методологія ЄЦБ.

Структура наглядової звітності запроваджена ЕВА та відповідає міжнародним стандартам фінансової звітності (FINREP), звітності щодо адекватності капіталу (COREP) та значних ризиків (LE).

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Порівняння окремих показників монетарної та наглядової статистики НБУ

- Класифікація фінансових інструментів
- Класифікація клієнтів

Класифікація фінансових інструментів

Монетарна статистика

Балансові звіти за секторами економіки (активи/ пасиви):

- Монетарне золото та СПЗ
- Готівкові кошти
- Переказні депозити
- Інші депозити
- Цінні папери, крім акцій
- Кредити
- Акції та інші форми участі в капіталі
- Страхові технічні резерви
- Похідні фінансові інструменти
- Інша дебіторська/кредиторська заборгованість
- Нефінансові активи

Огляди фінансових корпорацій:

- грошові агрегати, грошова база;
- чисті зовнішні активи;
- внутрішній кредит;
- чисті вимоги до сектору загального державного управління тощо

Показники банківського нагляду

Основні показники діяльності банків:

- Активи банків/ загальні активи
- Готівкові кошти
- Банківські метали
- Кошти в Національному банку України
- Кореспондентські рахунки, що відкриті в інших банках
- Строкові вклади в інших банках та кредити, надані іншим банкам
- Кредити, надані клієнтам
- Вкладення в цінні папери
- Резерви за активними операціями банків (з урахуванням резервів за операціями, які обліковуються на позабалансових рахунках)

- Пасиви, усього
- Капітал
- Зобов'язання банків:
 - Строкові вклади (депозити) інших банків та кредити, що отримані від інших банків
 - Кошти суб'єктів господарювання
 - Кошти фізичних осіб (з ощадними (депозитними) сертифікатами)
 - Кошти небанківських фінансових установ

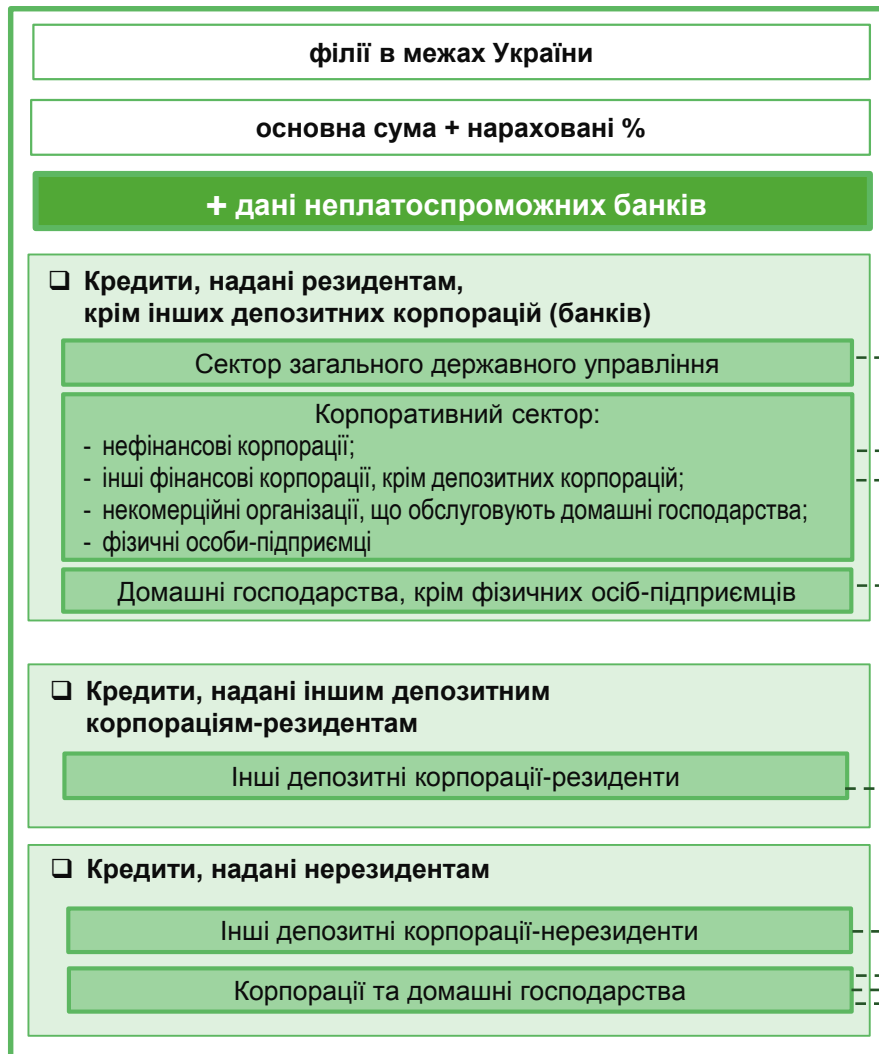
Фінансові
інструменти/
показники

Показник «Кредити» (за оперативними даними)

Монетарна статистика

1. Кредити, надані депозитними корпораціями

Показники банківського нагляду

2. Кредити надані

Таблиця «Основні показники діяльності банків України»

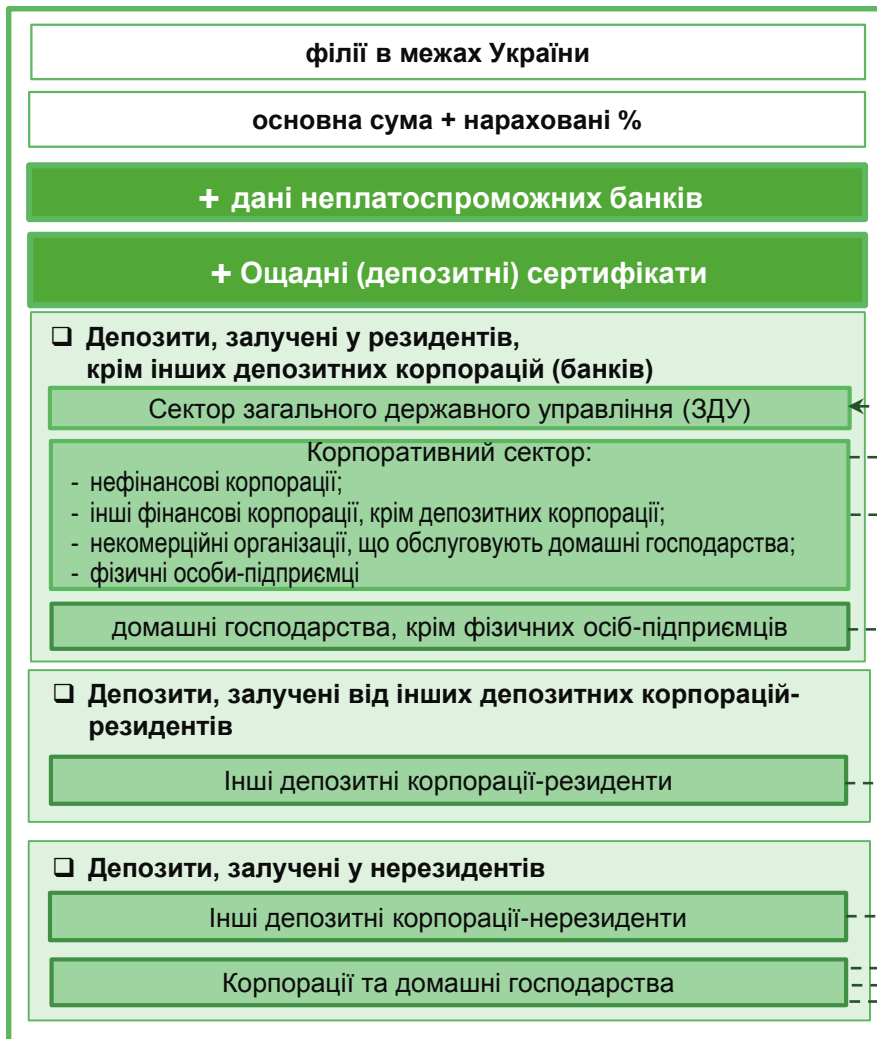

Показник «Депозити» (за оперативними даними)

Монетарна статистика

3. Депозити, залучені депозитними корпораціями

Показники банківського нагляду

4. Зобов'язання банків за коштами

Таблиця «Основні показники діяльності банків України»

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

План стандартизації статистичних даних

План оновлення набору даних на сайті НБУ

Стандартизація даних згідно з кращими європейськими практиками

Наглядова статистика

AS IS

Основні показники діяльності банків

TRANSIT

Основні показники діяльності банків (з 2017 року)
(оновлено, додано нові показники)

TO BE

Наглядові показники
за стандартами FINREP/COREP